

Unirea Poporului

ABONAMENTUL:

Un an 16 cor. (10 Lei)
Pe 1/2 de an 8 cor. (5 Lei)
Un număr 30 fileri (25 bani.)

lese ca număr poporal al „Unirii” în fiecare Joi.

Adresa: „UNIREA POPORULUI”, Blaj
(Județul Alba-de-jos.)

ANUNȚURI și RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 1 cor. a doua și a treia oră 90 fil.

Sângele fraților

curge încă vale, la marginea Ardealului. Gazetele de zi ne vestesc grozăviile săvârșite de bandiții unguri pe la Zălau, pe la Șiria, la Arad, la Ciucea și pe aiurea. Stăpânirea ungurească, care nu se poate împacă cu gândul, că i-s'a sfârșit puterea peste poporul românesc asmuțând bande de ucigași și trimite chiar oaste regulată asupra fraților cari încă n-au văzut pe pământul lor pe vitejii regelui Ferdinand. Groful Károlyi, președintele republicii ungurești, se spune, că stă chiar la Careii-Mari și de-acolo primește veștile și încercările la luptă pe ungerii săi, împotriva nației românești.

Îi doare, pe stăpânitorii noștri de până acuma, că nu mai pot ei să ne stăpânească, cum ne-au stăpânit o mie de ani. Nu mai au, sub mâna lor, un popor de robi, pe cari să-i mâne cu sbiciul și baioneta jandarmului la robotă pentru o țară, în care acești robi nu aveau nici un drept, în care li-se nesocotia și li-se prigonă limba mamei lor. Nu mai pot fi stăpâni, peste școlile, pe cari tot din sudoarea noastră le țineau; nu mai pot porunci preoților noștri, ca și învățătura creștinească în școli să o dea tot ungurește. Îi doare, că de acuma nu vor mai avea unde să-și căpătuiască pe toți slujbașii lor, la cari nu se căută vrednicia pentru slujbele ce li-se dădeau, ci se căutau și se răsplăteau meritele câștigate pentru truda cu maghiarizarea.

Dupăce o mie de ani au trăit tot cu gândul deșert și zădarnic ca să ne vadă cărecând îmbrăcați și pe noi cu — cisme cu pinteni, cu atilă și cu sucnă ungurească — astăzi ei văd că le fuge pământul de sub picioare, văd că ceea ce au visat ei o mie de ani, a fost un vis numai, o părere, din care trebuie să se trezească și să vadă lucrurile după cum le este fața cea adeverată.

A trebuit să treacă peste lume războiul cel mare, ca să

vedem îngâmfarea ungurească mai mare decât oricând, ca ei să-și dea pe față toate gândurile lor, ca să știm și să știe toată lumea, că ce s'ar fi ales de noi, de bisericile și școlile noastre, de moșiile noastre, de satele noastre, de tot sufletul românesc din noi, de cumva ar fi biruit în acest războiu ungerii și nemții.

Ni-s'au deschis ochii la vreme și astăzi neamul românesc — dupăce în fața lumii întregi a spus, că vrea să se rupă de cătră țara ungurească, stă gata să-și apere moșia părințească până unde se întinde graiul românesc, până la ultima picătură de sânge. Astăzi el așteaptă moartea marilor săi, ca să plece cu mic cu mare pentru apărarea fraților dela margini și pentru scăparea lor.

„Un semn ei mai așteaptă” cum zice poetul Andreiu Mureșan, ca să se răfuiască — cu dușmanul și cu asupritorul de veacuri.

Lumea mare va ști, că nu noi suntem de vină, dacă aceasta răfuială va mai cere vărsare de sânge omenesc! Noi am răbdat destul, noi pe cei de neamul lor, cari trăesc dincoace de munții Meseșului — i-am apărat și scutit în deajuns, nici unuia nu i-s'a clătit nici firul de păr din cap! Iar ei? omoară și jefuiesc, și chinuiesc cu chinuri drăcești pe frații noștri! — Până când oare?

E vremea să ne răfuim cu ei — odată pentru totdeauna! Sângele fraților noștri pacinici și liniștiți, lacrimile femeilor lor, suferințele și pribegia celor ce și-au părăsit vetrele, ca să se ascundă în cap de iarnă prin codri și munți dinaintea furiei turbate a bandelor ungurești — cere resplătire.

Și resplătirea le-o va da pumnul românesc, le-o va da oastea Ardealului și a României-vechi.

Un semn, o poruncă, o comandă și — vom porni cu toții pentru răzbunarea fraților noștri!

Dr. V. Macaveiu.

A bătut ceasul Ungurilor.

— Alte cruzimi ungurești. — Adunările dela Sibiu. — Armata română are poruncă să înainteze până spre Tisa. —

În 17 Februarie Săcuii au prins pe teologul Vasile Filip din Bojeni, l-au dus la casarmă lor și l-au bătut atât de crunt, încât numitul încă în aceeași zi și-a dat sufletul. Mortul a stat mai multe zile neîngropat, pentru că ungerii nu au lăsat pe preoți să se apropie și să-l ducă la groapă, amenințându-i cu moarte.

Preotul Mihail Dănilă din Marghita, în hotărârea Mareșului ieșit în cale 200 de unguri și, prinzându-l l-au bătut până la sânge. Apoi l-au pus într'un car și l-au dus acasă în satul său. Acolo i-au jefuit toată casa, apoi l-au dus cu ei iarăș spre Marghita. Pe drum l-au împușcat. Mort fiind, i-au luat banii și i-au smuls inelul ce avea, ou deget cu tot.

Ana Hodîșan din Haieș mergea cu lemne la Oradea Mare. La marginea orașului au întinpinat-o 4 cătane ungurești, cari văzând, că femeia e română, au împușcat asupra ei și au nimerit-o în gât, răbindu-o de moarte.

În satul Birtin cătanele ungurești au pușcat pe primarul român Dumitru Bologan, pentru că s'a rugat cu lacrimi în ochi să nu jefuiască satul.

În comuna Begamonoșter ungerii au împărțit între sine locul de pășune al Românilor. Au ieșit cu pluguri și au tras brazde peste locurile oamenilor, făcându-se stăpâni pe moșia Românilor.

În Șiria, unde omoriseră ungerii peste 60 de Români, s'a așezat un batalion unguresc, care jefuiește averea oamenilor pacinici, fără să aibă grija de plată. Trenuri întregi duc bucatele și nutrețul Românilor din comună, lăsând poporul muritor de foame.

Și alte blăstămății au făcut ungerii în vremea din urmă, pe

cari dacă am vrea să le scriem pe toate, ar trebui să umplem gazeta toată cu ele.

Pentruca să fie curmate cruzimile ungurești, s'au ținut la Sibiu două adunări mari, Marți și Joi, în săptămâna trecută, la cari au luat parte mii de Români de toată mâna, oameni de carte și săteni, cerând să se aducă la cunoștința lumii ticăgăduie armatei românești, ca să poată lua în ocrotire ținuturile primejduite. La strigătul de durere al adunărilor s'a alăturat și glasul celor 1200 de învățători, cari erau în Sibiu la marele sfat al lor din acelea zile. Președintele Cărmuirii noastre, d. Iuliu Maniu, generalul Moșoiu și un colonel francez, la cari s'au înfățișat adunările, au făgăduit sărbătorește, că vor face pașii de lipsă, ca lumea și marele sfat pentru pace să cunoască cruzimile ungurești și să le curme.

La vestea cruzimilor, d. Ferich de loșitorul ministrului președinte dela București, s'a înfățișat la M. Sa Regele Ferdinand și l-a rugat să trimită porunci armatelor din Ardeal, să înainteze spre Tisa și să curme vetele de durere ale bieților români împilați de unguri. Iar Mareșul Sa Regele a dat numai decât ordin, ca armata română să plece și să pună capăt barbariilor ungurești. În urma acestui porunci armata a plecat îndată spre ținuturile primejduite, ducând tunuri grele pentru barbari și scăpare pentru sărmanii mucenici ai zilelor noastre.

Coasul ungerilor barbari a bătut. Și frații noștri vor fi mântuiți din ghiarele lor păcătoase. Binecuvântată fie clipa mântuirii depline!

O dovadă de iubire adevărată.

Francezii, nobilii noștri frați dela Apus de soare, ne iubesc cum numai frați știu să iubească. Și această iubire nu este numai dela gura, ci ea rodește fapte, cari pot să ne umple inimile de mândrie și de dragoste nefermărită către Franța. Iată o dovadă mai nouă, pe care am dori să o putem vesti scrisă cu slove de aur: Ministrul St. Aulaire, despre care scriam în numărul trecut al gazetei, că a plecat din București la Paris, ca să ducă dovezi despre sălbătăciile ungurești, înainte de plecare a scris la împrumutul de stat al României o sută mii de lei...

Prin această faptă a sa, ministrul dela București al Franței arată că prețuește România nu numai în simțăminte, ci crede în trăinicia ei ca țară cu viitor, și o socotește vrednică să-i împrumute averea sa, ca ea să poată trece peste greutățile începutului și să-și întărească binecuvântatele ei granițe largite. În zilele de durere ale României, când germanii lui Mackensen și-au fost înfipt adânc ghiarele în carnea ei, frații dela Apus au munit prin tranșeele dela Oituz și Mărășești, sau prin spitalele din jurul Iașilor ca doctori, ajutând pe frații lor mai tineri în lupta pentru drepturile românești... Iar acum vine un ministru al lor și își dă averea, ca România Mare să se poată întări și crește!

Cine ar mai putea zice, că nu ne iubesc Francezii?!

CÂNTEC NOU.

Măi țigane, azi pe strune
Nu mai cânti în limbi străine,
Că n-au drept să-ți poruncească
Altul liftele păgâne...

Azi să-mi zici hora 'nfrățirii
Cum o știi mai dulce, frate,
Vreau să 'nchin, căci astăzi are
Tot Românul libertate!

Vreau să simt în piept viață!
Inima îmi bate tare;
Zi, măi frate lăutar,
Zi în România-mare!

Trage lin de tot cu arcu
Doine dulce de pribegie,
Că mâni 'ordine' o să vind
Să plecăm la bătălie...

Som pleca cu suflet vesel
Toți Români mână 'n mână,
Nici picior păgân, măi frate
Vom lupta, să nu rămână!

Pune-ți focul tot în diplă,
Cântă-mi marșuri triumfale;
Ahl mă duc să 'ncalec roibul
C'and zingănit de zale!

Iustin Iliesiu.

Linia de înaintare a armatei române s'a mutat la Carei, Sătmar, Orade și Arad.

Marti seara a sosit pe adresa domnului Iuliu Maniu, președintele Conziliului Dirigent din Sibiu, o telegramă din Paris, în care e încunostințat, că Sfatul de războiu din Versailles a hotărât, ca linia demarcațională, statorită mai înainte să se mute mai spre apus de cum a fost până aci. Armata are poruncă să înainteze până la Sătmar, Careii-mari, Orade și Arad. Iar ținuturile românești, cari cad dincolo de această linie, vor fi ocupate de oștile franceze.

Iată, lumea a auzit glasul nostru și marele Sfat pentru pace ne cunoaște drepturile și vrea să ni-le împlinească. A bătut ceasul dreptății.

Împrumutul țării.

— Așa numitul «împrumut național» pentru lipsurile țării. —

Cine poartă gospodărie, are și griji bănești. Țările încă sunt gospodării, cari au lipsuri și cer bani. Noi suntem o țară nouă, care se află în fața multor începuturi, unde trebuiesc bani mulți. Căci dările cele multe și scumpe, pe cari le-am plătit noi până acum, le-au păpat guvernele din Pesta cu războiul și cu...

gospodăria țării noastre celei noi cu mâna goală cum s'ar zice.

Pentru acoperirea cheltuielilor împrumutate cu multele începuturi ale țării, în zilele acestea se publică un «împrumut național», la care suntem chemați să sărim cu toții, spre ajutorarea iubitei noastre patrii. Împrumutul se publică în urma unui decret al M. Sale Regelui Ferdinand I., care a însărcinat cu ducerea lui la îndeplinire Consiliul Dirigent din Sibiu. Se vor putea iscăli hârtii de câte 200, 500, 1000, 5000 și 10,000 coroane, după putere. Bani iscăliți se dau cu împrumut țării, și după ei se primește o dobândă de 5 la sută. Rata primă de dobândă se scoate la 1 August 1919. Lămuriri mai amănunțite cu privire la împrumut, se vor da în publicațiile, cari se trimit în curând pretulindeni.

Noi vestim pe înainte acest împrumut național și sicem: Iată un bun prilej de a ne așeză banii întrecători, cari sunt mai siguri la stat, decât la ori-ce bancă. Și tot odată un prilej să dovedim, că ne iubim țara, România Mare, pe care o ajutăm cu iscălituri la împrumutul ei.

Adunarea învățătorilor.

Aproape nu este branșă de cărturari în părțile locuite de români a fostei Ungarii, care să nu se fi adunat și stătuț asupra viitorului său în România Mare. Au început inginerii, apoi medicii, advocații, profesorii, dirigătorii de moșii, vânătorii, slujbașii dela administrație, cu un cuvânt toate branșele. Învățătorii de mult se tot pregăteau, dară împrejurările maștere încă nu le-au îngăduit să se adune și sfătuiască până în săptămâna...

Februarie s'au adunat apoi peste 1200 de învățători la Sibiu și s'au chibzuit cum ar putea lucra mai bine și mai mult pentru fericirea neamului nostru.

De 'prezident l'au ales pe dl Iuliu Vuia, unul dintre cei mai de seamă și mai iscusiți învățători ai noștri, care a și condus adunarea cum nu se putea mai bine. Despre multe s'au sfătuit la Sibiu învățătorii noștri și-au adus hotăriri frumoase și de mare însemnătate. Au hotărât, ca școlile din România Mare să fie toate ale statului; inspectorii de școli (revizorii școlari) să fie numai oameni cu pricepere și nu ca'n vechea Ungarie, de aceia, cari habar n'aveau de școală; ca toți copiii să fie obligați a cerceta școala și să nu trebuiesc să plătească bani de școală; școlile să fie bine puse în rând și tot la 50 de copii câte un învățător; învățătorii să aibă plată bună și cinstită, și altele multe, ce li-s'au părut bune și de folos, au hotărât învățătorii noștri.

La ședințe au fost de față dl ministru Vasile Goldiș și alți bărbați luminați, cari poartă la suflet binele poporului nostru. Ne bucurăm și noi, că învățătorii noștri s'au adunat în număr atât de frumos și au adus hotăriri atât de folositoare, și dorim

ca în România Mare învățătorii noștri să fie cu adevărat lumina și sarea poporului nostru, după cum o dorește aceasta cel mai mare dascăl al lumii: Domnul nostru Isus Hristos.

Iuliu Maior.

Din Lumea largă.

Tovărășia popoarelor.

Una dintre cele mai binefăcătoare urmări a războiului acestuia va fi fără indoială înfăptuirea tovarășiei popoarelor. Ideea a fost a lui Wilson, care decând s'a iscat acest războiu, tot într'acolo a lucrat, cât să nu se mai poată face alte războaie în lume. De aceea a propus el, ca de aici înainte certele și gâlcevele ce s'ar iscă între popoare să nu se hotărăscă în războaie, ci pe cale pașnică.

Până acuma o mână de oameni, ori chiar numai doi-trei, hotărau asupra vieții și avutului bieților oameni. Câte un Wilhelm fudul și descreeerat se sfătuiă cu câțiva sfetnici de ai săi și apoi începea să se bată fără de a mai întrebă, că supușii lui doresc-o aceasta ori ba; de acuma însă nu va fi așa, ci locuitorii înșiși vor hotărât asupra acestor lucruri de mare însemnătate, de aceea toate popoarele, cari s'au saturat de atâta sânge vărsat pe cele câmpii de luptă, se vor întovărăși pentru a păstra pacea lumii și a pedepsi pe cei ce se vor încumeta a turbură bunînțelegerea dintre popoare. Oricare popor poate să fie părtaș al acestei tovarășii, intrucât dorește să fie și intrucât celelalte popoare îl primesc în tovarășie. Statele, cari au intrat până acuma în această tovarășie sunt 14 și anume: Statele-Unite din America de Nord, Anglia, Franța, Italia, Iaponia, Belgia, Brazilia, China, Grecia, Polonia, Portugalia, România, Sârbia și Republica ceho-slovacă.

Iată ce voiesc aceste state:

1. Toate popoarele acestei tovarășii se legătuesc, că nu vor ține decât numai atâta armată, câtă e de lipsă pentru păstrarea buneii rânduieli din lăuntrul țării. Nici arme și nici muniție nu vor fabrica mai multă decât e de lipsă pentru aceasta. 2. Ele vor apăra neștirbite granițele, pe cari le va hotări marele sfat pentru pace, și se vor îngriji de drepturile tuturor popoarelor întovărășite. 3. Dacă vre-un popor n'ar face-o aceasta va fi silit de către sfatul tovarășiei ca să o facă. 4. Dacă vre-un stat dintre acestea ar fi amenințat cu războiu, tovarășia va socoti acest războiu de al său

Cârmuirea noastră pentru plugari.

— Face înlesniri pentru începerea lucrurilor de primăvară. — Până la împărțirea pământului prin lege, mijloacele arânzi din moșiile statului, a așezămintelor și proprietarilor. Asigură pășuni pentru vite. — Ce trebuie să știm cu privire la arânzi? — Să se facă obștii (tovărășii) de arândare. — Toate câte se țin de arândare se pertractează la primăriile comunelor și la prefecturile de județe (fișpanii comitatelor).

Cârmuirea noastră din Sibiu publică, în treburile de mai sus, următoarea hârtie de îndrumare:

Ordonanță.

Pentru asigurarea producției agricole a anului curent, ordonăm privitor la arândarea obligatorie a moșiilor statului, corporațiilor și a unor particulari, pe anul 1919 următoarele:

Art. 1. Până la înfăptuirea reformei agrare, se vor da în parte respective în arândă — pentru cauză de utilitate publică:

a) din moșiile statului acelea părți, pe care nu se face cultură de model, prăsilă de vite de soiu, sau pe care nu se află, sau cari nu sunt rezervate pentru înființările stabilimente industriale;

b) acelea moșii ale particularilor, — fie persoane naturale sau de drept — a căror cultură nu este garantată de proprietar, arândator sau deținător de orice fel, în urma lipsei de inventar.

Art. 2. Dintre pământurile indicate în Art. 1 nu vor forma obiect de arândă pădurile și teritoriile silvice. Pășunile se vor arândă cu precădere comunelor. Spargerea pășunilor este interzisă și se va pedepsi.

Art. 3. Primăriile comunelor, pe a căror hotar se află moșii de felul acelor indicate în Art. 1, sunt datoare a le anunța prefectului județului arătând și numărul doritorilor de a lua în parte sau în arândă și întinderea teritoriului.

Art. 4. Arândatori vor putea fi numai economi, cu precădere aceia, cari muncesc ei singuri. Preferiți vor fi cei, cari se vor constitui deocamdată, până la alte dispozițiuni, în tovarășii ocazionale. Arânzile intermediare dela arândăși la țărani și chiar între țărani sunt, la aceste arânzi, interzise și nule.

Art. 5. Nu se vor admite să participe la tovarășii aceia, cari nu răspund mobilizării ordonate de Consiliul Dirigent și acei jefuitori cunoscuți, cari dețin și azi valorile jefuite.

Art. 6. De arânzi se vor împărți, 1. acei cari au luat parte la războiu, văduvele și orfanii lor, 2. acei cari nu au pământ, dar au posibilitatea să-l lucreze, 3. familiile celor mobilizați prin ordinul de chemare al Conzi-

liului Dirigent, 4. acei cari au pământ mai puțin de 10 jugăre, 5. toți plugarii din comună, cari au mijloace de producțiune. Aceia din o clasă următoare, vor fi aduși numai după îndestulirea tuturor reflectanților din clasa premergătoare, — observându-se la toate clasele norma, că locurile de arândă să fixeze pe măsura mijloacelor de producțiune, (brațe, vite de muncă și unelte), de cari dispune reflectantul.

Art. 7. Arândatorii vor contracta cu proprietarii, respective actualii arândatori sau alți deținători cu titlu de drept, când proprietarii nu ar fi de față; — membrii tovarășiei răspund solidar pentru suma arânzii și pagubele, ce le vor cauza dela ziua, când s'a încheiat contractul.

Art. 8. Arândă preluată nu va putea fi mai mare decât aceea fixată în contractele în vigoare. Prețul arânzii pentru pământurile, cari actualmente nu sunt date în arândă, îl statorosește comisiunea județeană, care e compusă din referentul agricol al județului și câte un reprezentant al proprietarilor și al țăranilor. Cei nemulțumiți cu arândă statorită de comisiunea județeană, vor putea apela în 8 zile la comisia centrală instituită pe lângă Consiliul Dirigent și compusă din un delegat al resortului agriculturii, unul al internelor și unul al justiției.

Art. 9. Când primăria vreunei comune va cere darea în arândă a unei moșii, dintre acelea arătate în Art. 1, prefectul va cerceta cazul și dacă va afla că este motivat, va face învoiala pentru darea în arândă între proprietar (arândator, deținător îndreptățit) și între tovarășia acelora, cari vreau să ia în arândă.

Art. 10. În caz de diferență între proprietar, respective vechiul arândăș sau deținător și cei cari vor să ieie în arândă, prefectul va lua proces verbal, cuprinzând atât excepțiunile proprietarului (arândășului vechiu, deținătorului) cât și dorințele acelora, cari vor să ieie în arândă și împreună cu toate actele îl va supune hotărârii resortului de agricultură al Consiliului Dirigent.

Art. 11. Proprietarul (arândășul, deținătorul) provocat să-și pre-

deie moșia, va avea dreptul să declare în termen de 8 zile, că se obligă să execute cultivarea rațională și obișnuită a moșiei sale.

Aceia, cari luând asupra lor acest obligământ, nu-l vor împlini, vor fi pedepsiți cu închisoare până la 6 luni și cu amendă în bani egală cu valoarea recoltei sustrasă țării din vina lui.

Pedeapsa o aplică forurile administrative competente.

Art. 12. Prefectul, respective referentul agricol județean, va purta grije, ca arândășii să exploateze pământul, ținând seamă de raționamentul economic.

Art. 13. Arândatorii vor trebui să despăgubească pe vechiul arândăș (proprietar, deținător) pentru sămănăturile și lucrul prestat.

Art. 14. Intrarea în posesiune se va face în prezența primăriei comunale și a unui delegat al resortului agriculturii. La propunerea acestei comisii în caz de lipsă se va trimite inginer ajutător dela resortul agricultură al Consiliului Dirigent.

Art. 15. Asupra punerii în lucrare a planului de arândare și intrării în posesiune prin țărani arândăși, vor urma instrucțiuni speciale.

Sibiu, 8/21 Februarie 1919.

Dr. Victor Bontescu,

șeful resortului agric. și comerț.

Pentru casa orfanilor din Blaj

— Pilda Pănăzenilor. —

On. Redacțiune! Duminecă în 23 Februarie și-a serbat cununia tinărul *Simion Câmpăan* din comuna noastră Pănade, cu *Silvia Costea* din Spini. Cu aceasta ocaziune nunul mare, Dl părinte Ioniță Brad, a propus să se joace jocul miresii în favorul orfelinului din Blaj. Propunerea Dlui părinte a fost primită din partea oaspeților, adunați cu mare bucurie. S'a adunat suma de 383 cor. Acești bani împreună cu lista celor ce au dăruit pentru orfelinat o trimit, rugându-Vă, ca aceasta sumă să binevoiiți a o predă Adm. c. capitulare din Blaj, iar pe dăruitori să-i publicați — dacă să poate — în »Unirea poporului«, ca să fie de pildă și altora.

Au dăruit pentru Orfelinat: Tinerii miri *Simion Câmpăan* și *Silvia Costea* 100 cor., Dl Ioniță Brad preot în Pănade și Dna, Dl Ioan Ignat inv. în Spini și Dna, câte 20 cor.; Iacob Cipariu primar 12 cor.; George Irimie purtătorul steagului, Dl Locot. M. Cipariu, Maxim Irimie, Vasilie Jacodi, Ioan Popa, Emanoil Popa (din M. Uioara), Ioniță Borcea,

și va lua toate măsurile pentru a apăra pacea dintre popoare. 5. Popoarele întovărășite se juruesc, că orice neînțelegere s'ar naște între ele, vor supune cauza aceasta unei judecătorii anume încredințată cu această afacere. Iar întrucât n'ar fi îndestulite cu judecata adusă, numai la trei luni după aducerea judecării vor putea să înceapă războiul. 6. Dacă vre-un popor dintre celea întovărășite ar căuta anume să facă o ruptură între membri tovarășiei, acel popor va fi aspru pedepsit și anume așa, că acela nu va mai putea să aibă nici o legătură comercială ori bănească cu celelalte popoare. 7. Sfatul tovarășiei va lua măsurile de lipsă pentru adunarea de armată, cu care să apere pe cel atacat. 8. Tovărășia popoarelor se va îngriji de aducerea în ordine a locurilor pustiite în războiu și de libertatea comerțului din întreaga lumea. 9. Scopul de competență al tovarășiei este însă de a feri lumea de războaie.

Popoarele întovărășite își vor alege: un sfat, care se va aduna de câte ori va fi de lipsă și va desbata toate neînțelegerile dintre ele; un al doilea sfat, care va duce la îndeplinire hotărârile luate de sfatul celalalt, și un secretariat, care va fi totdeauna întrunit și care va convoca pe sfaturile pomenite de câte ori va fi lipsă.

Să se facă dreptate deplină!

Conziliul Dirigent dela Sibiu a maximat aproape toate mărfurile pe cari le vinde țăranul nostru: bucate, vite, verdețuri, lapte, ouă și celelalte. Însă dintre celelalte lucruri, pe cari le cumpără țăranul, numai oțetul l-a maximat.

Pentru ce nu maximează și cismele, opincile, pălăriile și celelalte lucruri, de cari plugarul nostru nu se poate lipsi? Pentru ce se îngăduie ca nedreptatea, ce a stăpânit în Țara Ungurească, să dăinuiască și pe mai departe? Pentru ce să plătească plugarul o pereche de cisme cu 600—800 coroane și o pereche de opinci cu 200 coroane, când vaca și vițelul lui au preț maximal?

Noi credem, că vor veni și maximările acestea și atunci plugarul va da cu dragă voie toate lucrurile sale cu preț maximal, care e destul de mare de altfel. Și ne rugăm să nu întârzie prea mult această maximare.

Ionel Cipariu, Leon Câmpian, sergent, Vas. Dumitrescu, Dumitru Hertia și Di Ioan Stupariu, inv. câte 10 cor.; corporal George Tămașiu 6 cor.; Tit Irimie 5 cor.; Apoi alți nuntași câte 3, 2 și 1 cor. La olaltă 383 cor.

Tinerilor mici bunul Dumnezeu să-le dea în viața lor casnică noroc și fericire! Până la 27 Februarie, 1919. *Gheorghe Irimie*, stegarul.

O boală primejdioasă pentru oi.

Tărâniea noastră, precum și toți acei proprietari, cari se ocupă cu creșterea vitelor, să fie cu mare băgare de seamă, fiind că de mai multă vreme o boală foarte ciudată băntuie prin unele părți ale noastre, așa numita boală de râie, adusă încă din partea trupelor nemțești și răspândită prin multe comune de ale noastre. Oamenii să facă tot ce să poate, ca nu cumva să pătrundă și întră oi, pentru că asta ar putea aduce cu sine pagube foarte mari.

Asta e una din celea mai primejdioase boale, mai cu seamă la oi, încât acestea au lână multă pe corpul lor, și dacă găngăniile acelea mici ar pătrunde prin lână la piele, vindecarea boalei e anevoioasă și foarte costisitoare. Râia la început e cam cu greu de-a o cunoaște și se arată la vedere numai atunci, când e aproape o turmă plină de râie. La oi se ivește mai cu seamă pe grumazi și de-a lungul spinării. Picându-le lână, oile se scarpină într'una. Pe piele se pot vedea nește bube și cu timpul încep să slăbească, și dacă din bună vreme nu se caută de vindecare, acestea animale atât de folositoare se prăpădesc cu grămada.

Deci e foarte de recomandat ca toți acei proprietari, în a căror grajduri, ocoluri au fost îngăzduite trupe cu cai, să-și deie toată truda să le curețe și să le vâruiască, iar tot gunoiul, până și cel mai mic fir de paiu, să-l adune la olaltă să-l ardă ori îngroape în pământ. — Dar la nici un caz să nu nutrească vitele sau oile cu rămășițele de fân sau paie a acelor trupe. — Iar unde se va ivi boala de râie, să caute să o vindece, cerând sfaturi bune dela medici veterinari.

Un pricepător.

— „Unirea Poporului” aduce totdeauna celea mai proaspete știri și în aceeași vreme, articoli limpezi, cari privesc viața sătenilor. Cereți și abonați „Unirea Poporului”.

Ne-au sosit feciorii din Italia.

— Un redactor al nostru i-a văzut însuși. —

Martii în 4 Martie, la ceasul 3, a sosit în Sibiiu cel dintâiu tren cu voluntari români din Italia. Ei sunt foști soldați austro-ungari, cari în dragostea lor pentru pământul strămoșesc, ajutați de frații italieni, au alcătuit mai multe batalioane de voluntari, ca, venind acasă, să lupte cu dușmanii de astăzi ai României mari. În stația Sibiului i-a așteptat o companie de onoare cu 2 muzici militare, fiind de față d. General Moșoiu cu întreg corpul de ofițeri români, apoi d. General Boer din oastea ardelenescă și d. ministru Goldiș.

Feciorii sunt veseli și bine îmbrăcați cu mondururi italienești. Ei au făcut parte din reg. 50 și 51 austro-ungare. Sunt feciori de pe la Alba-Iulia și Cluj.

În aceeași zi seara a mai fost așteptat un alt tren cu voluntari, iar azi dîmîneată un al treilea tren.

Bine-ați venit dragi flăcăi!

ȘTIRI.

— **Scumpa noastră Regină** dimpreună cu celea două domnițe Elisabeta și Maria au plecat în Anglia, după cum cetim în gazetele din România veche.

Bunul Dumnezeu să le aibă în grija sa, aceasta e rugăciunea alor 16 milioane de Români, cari dela vlădică până la opincă sunt în stare să-și jertfească totul pentru fericirea lor. Suntem mândri de regina noastră și o iubim cum nu cred că-și mai iubește vre-un popor pe regina sa. Și cum n'am iubi-o, când și drumul acesta îl face tot pentru noi, pentru supușii ei dragi! Dumnezeu s'o ducă și s'o aducă în pace acasă, ca apoi să vină și la noi în Ardeal și să vadă cu ochii cât de mult o iubim.

— **Vlădica dela Caransebeș și Regele Ferdinand.** La Alba-Iulia s'a hotărît unirea noastră cu România-Mamă. Această veste îmbucurătoare adus-o regelui nostru scump doi vlădici și doi mireni dela noi. Numai acuma aflăm din pastorală de Crăciun a Preasfințitului dela Caransebeș, cum a spus P. S. Sa această hotărîre regelui mult iubit:

„Majestate, avut-am și noi, cei dincolo de Carpați, veacuri de-arândul Domnitori, dar Români n'au avut loc nici în tinda caselor lor. Nouă ni-au fost părinți mașteri. Iar acum ne-a învrednicit Dumnezeu să avem un Rege mare, pe cel mai mare Voevod dintre câți a avut vreodată neamul românesc, care a suferit împreună cu noi și care plânge cu noi de fericirea ce ne-a ajuns, și la venirea căreia așa de mult ai conlucrat împreună cu adorata noastră Regină. Deci să trăiești, Majestate, și să rămâi sănătos! Dumnezeu să dea deplină să-

nătate și Măriei Sale scumpei noastre Regine Maria și întregii Familii domnitoare!”

Atunci regele Ferdinand i-a strâns cu căldură mâna și i-a zis: „Mi-ați adus inimile a milioane de Români, pe cari de mult oftez să-i strâng la pieptul Meu; spuneți-le, că le trimit și eu inima și sufletul Mieu și că ard de dorul de-a vedea pe acești noi supuși ai Tronului Român!”

Iată cum vorbește și cum simțeste regele, pe care de atâtea ori ni-l'am dorit în visurile noastre. Acesta e cel dintâiu rege, care ne trimite nouă ardelenilor sufletul și inima Sa. — Ceialalți ne-au luat numai sângele și averea, și ne-au răsplătit cu venin și cu fiere. Și apoi cum să nu-L iubim, cum să nu ne dăm tot ce ne cere! Trăiască, și să-L vedem cât mai curând la Alba-Iulia cu coroana pe cap!

— **Intrunirea Marei Sfat Național.** Dela Sibiiu ne vine știrea, că nu peste mult se va întruni acolo Marele Sfat Național, ales în Alba-Iulia. — Scopul intrunirii este să hotărască asupra împărțirii pământului între săteni și asupra altor lucruri, cari trebuiesc făcute în grabă. Marele Sfat Național va fi un feliu de dietă a noastră până ce se va subscrie pacea.

— **Di Goldiș ministru la București.** Ni-se vestește din București, că dl Vasile Goldiș încredințat de marele sfat național dela Alba-Iulia cu conducerea treburilor bisericești și școlare din cele 26 comitate românești din fosta Ungarie, e chemat la București, având să fie și dânsul ministru dimpreună cu ceialalți doi ardeleni: Cicio-Pop și Vaida-Voevod. Locul D-Sale îl va ocupa cel mai bun gazetar al nostru, redactorul „Drapelului” din Lugoj dl Valer Braniste, care s'a dovedit în viața de un foarte mare luptător național și a su-

ferit în mai multe rânduri și temniță pentru convingerile sale

— **Trei sută de kilometri într'un cias cu mașina de sburat.** Nici prin gând nu ne-a trecut înainte cu câțiva ani, ca să putem sbura mai iute de cât pasările. Și iată, că în decursul războiului mașinele de sburat intru atâta s'au desăvârșit, încât astăzi un inginer englez a ajuns să poată lua cu sine pe mașina de sburat 50 de călători și să facă drumul dela Londra până la Paris peste canalul Mănecii în fiecare zi.

A spus acest inginer, că mașina lui e atât de desăvârșită încât poate să facă la cias 300 de kilometri. El a și sburat din Londra până în India, un drum de 1200 de kilometri, iară dela Londra la Paris sboară zilnic cu câte 15 călători. Un drum costă 250 de franci, iară dacă scoți bilet și de reîntoarcere 375 franci. Are o mașină de sburat, care e pusă în rând ca un cupeu de tren, cu divanuri, și e încălzită, așa că nu mai sgribură călătorii. În aceasta însă nu încap mai mulți de 9 călători.

— **Cruzimele bolșevicilor ruși.** Un neam de-aproape de al Iostului Tar al tuturor rușilor a spus unui gazetar francez câte au avut de a suferi neamurile Țarului de când au apucat la putere bolșevicii. Până eră el încă în Rusia bolșevicii au omorît nu mai puțin de 16 neamuri de ale Țarului. Înainte de a-i fi omorît însă i-au ținut închisi în temnițe și le dădeau de mâncare numai de trei ori la săptămână. Și-au dorit ei moartea de multe ori, dar moartea nu venia și erau fericiti ceice știau, că scapă mai curând de chinuri. În urmă s'au hotărît să se apere și să moară vitejește, dar n'aveau cu ce se apăra și nu mai aveau nici putere. Într'o singură zi bolșevicii au ucis 2500 de cetățeni, între cari și trei principii. Pe Alexandru Mihailovici, po-vestitorul acestor pățenii triste, l-a făcut scâpat un soldat bolșevic, căruia i-se făcuse milă de el. Acum trăiește în Paris din mila cunoșcutilor, căci bani nu și-a putut aduce cu sine. Rusia acuma e țara suferințelor și a fărâdelegilor; țară fără cap, ori mai bine, cu prea multe capete... seci.

— **Ungurii nu se pot împacă cu gândul de a se despărți de noi,** ne au și acuma dragi bagseamă. Contele Andrassy umblă în ruptul capului să dovedească lumci, că noi am fost indostulii în Țara Ungurească. Aleargă la frunză și la iarbă, mișojindu-se și ploconindu-se, numai ca nu cumva să ne piardă. Mai nou încep să-i urmeze și episcopii unguri, ba chiar și profesorii dela universitatea din Cluj. Zădarnic însă, pentru că lumca cuminte nu va ascultă de ei, ci de adunarea din Alba-Iulia, care a hotărît, că decât cu ungurii mai bine morți. Dar în sfârșit, lăsăm-i să bată toaca la urechea surdului. Barămi atâta mângâiere să aibă și ei!